

ПЕРЕДМОВА

Новітні науково-краєзнавчі дослідження північних районів Київщини необхідно всіляко вітати і підтримувати. Їхня необхідність зумовлена двома основними чинниками. Перший: Київське Полісся традиційно розглядається спеціалістами різних гуманітарних дисциплін як цілісний культурно-історичний регіон із своєю виразною етнографічною та історичною специфікою. Другий: даний регіон, незважаючи на велику зацікавленість його культурними особливостями, був і залишається фактично найменш археологічно дослідженою частиною історичної Київщини. По суті, після узагальнення археологічної карти проф. В. Б. Антоновичем на рубежі XIX та XX ст., зведеної та суттєво розширеної археологічної картини регіону до сьогодні немає. Те саме слід констатувати й стосовно історії краю, яка після праць Л. Похилевича і Е. Руліковського фактично не розвивалася. Лише останніми роками ситуація почала дещо змінюватися на краще.

Так, розгорнулися стаціонарні археологічні дослідження давньоруського городища у Чорнобилі, розпочалися й тривають археологічні розвідки у зоні ЧАЕС. Роботи під керівництвом С. В. Переверзева здійснюються за активної методичної допомоги та безпосередньої участі співробітників відділу давньоруської та середньовічної археології Інституту археології НАН України А. П. Томашевського і С. В. Павленка. Дослідження проводяться за складних практичних умов: запустіння і обезлюднення колишніх населених пунктів, наявності зон з укр. підвищеними рівнями радіації, суцільного захарачення територій непрохідними лі-

совими й чагарниковими заростями, логістичних труднощів тощо. Незважаючи на це, здійснені дослідження вже принесли певні вагомі науково-практичні результати.

Кілька років тому розпочалися дослідження археологічних пам'яток Іванківщини. Тривають поки що незначні за обсягами, але успішні археологічні розвідки. Роботи безпосередньо ініційовані та організовані к.і.н., уродженкою цього краю, співробітницею Інституту археології НАН України Л. В. Чміль. Розпочаті нещодавно дослідження треба всіляко вітати та підтримувати, сприяючи розширенню зони їхнього проведення на всю територію, обмежену із заходу Північною Житомирщиною (Овруцька волость, яка протягом 20-ти років досліджується А. П. Томашевським і його колегами), з півдня — колишніми межами Вишгородської та Білгородської волостей, з півночі — Чорнобильською волостю — повітом та із сходу — Дніпром. Автори збірника підводять певні підсумки вже здійсненим дослідженням і окреслюють проблеми та перспективи майбутніх комплексних пошукових робіт у даному регіоні.

Важливо, аби цей новий міждисциплінарний проект, що охоплює розвиток різних сторін культури та побуту місцевого населення краю впродовж тривалого історичного проміжку — від початків заселення його території до сьогодні — базувався і виконувався на високому методологічному і методичному рівнях, з використанням вже сформованого і застосованого досвіду, отриманого співробітниками Інституту археології НАН України під час успішного виконання Овруцького проекту.

О. П. МОЦЯ